

International
JOURNAL OF SOCIAL, HUMANITIES
AND ADMINISTRATIVE SCIENCES

Open Access Refereed E-Journal & Refereed & Indexed
JOSHASjournal (ISSN:2630-6417)

Architecture, Culture, Economics and Administration, Educational Sciences, Engineering, Fine Arts, History, Language, Literature, Pedagogy, Psychology, Religion, Sociology, Tourism and Tourism Management & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:21

2019

pp.1091-1098

journalofsocial.com

ssssjournal@gmail.com

ANASINIFINA DEVAM EDEN ÇOCUKLARIN GÖRSEL ALGI GELİŞİM SEVİYELERİ İLE OKUMA YAZMAYA HAZIRLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATING THE RELATIONSHIP BETWEEN KINDERGARTEN CHILDREN'S VISUAL PERCEPTION LEVEL AND EARLY LITERACY SKILLS

Doç. Dr. Sevil BÜYÜKALAN FİLİZ

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, Ankara/TÜRKİYE
ORCID:0000-0002-4955-4405

Öğr. Gör. Öznur PURTAŞ

Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Çocuk Bakım ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, Yozgat/TÜRKİYE
ORCID: 0000-0002-0115-0639

Öğr. Gör.Dr. Fatma ÖZKÜR

Nişantaşı Üniversitesi, Nişantaşı Meslek Yüksekokulu, Çocuk Bakım ve Gençlik Hizmetleri Bölümü, İstanbul/TÜRKİYE
ORCID:0000-0002-6188-5928

Article Arrival Date : 11.11.2019

Article Published Date : 10.12.2019

Article Type : Research Article

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.196>

Reference : Büyükalın, Filiz, S.; Purtaş, Ö. & Özkür, F. (2019). "Anasınıfına Devam Eden Çocukların Görsel Algı Gelişim Seviyeleri İle Okuma Yazmaya Hazırlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences, 5(21): 1091-1098

ÖZET

Okul öncesi eğitim çocukların ileriki yaşamlarında başarılı olmaları için önemli bir yere sahiptir. Bu eğitimin amaçlarından biri de, çocukların ilkökul eğitimine hazır olmalarının sağlanmasıdır. Çocukların görsel algı gelişimleri ve okuma yazmaya hazırlık becerileri program içerisinde desteklenir. Görsel algı gelişimi, duyu organlarının beyne ilettiği bildirimleri düzenlediğinden gereklidir. Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları ise çocukların eğitsel etkinlik içerisinde işitsel algı/fonolojik farkındalıklarını, dikkat ve hafızalarını, kavramları öğrenmelerini, problem çözme becerilerini, kalem tutma becerilerini, öz bakım becerilerini, okuma ve yazmaya yönelik farkındalıklarını geliştirmeyi amaçlar. Bu çalışmalar ile ilgili olarak çocuğun görsel algısı ve motor koordinasyonu uyum içinde olmalıdır. Bu çalışmanın amacı anasınıfına devam eden çocukların görsel algı gelişim seviyelerinin belirlenmesi ve okuma yazmaya hazırlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu amaçla, tipik gelişim özelliğine sahip yüz çocuğun görsel algı seviyeleri Berry-Buktenika Gelişimsel Görsel Algı Ölçeği ile ve okuma yazmaya hazırlık becerileri Okuma Yazmaya Hazırlık Becerileri Değerlendirme Aracı ile belirlenmiştir. Sonuçlar, frekans, yüzde, aritmetik ortalama değerleri verilmiş, iki gelişim arasındaki ilişki Pearson Korelasyon Katsayısı ile sunulmuştur. Buna göre görsel algı seviyesi daha iyi olan aynı yaş grubu çocukların, okuma yazmaya hazırlık becerilerinin de daha iyi olduğu bulunmuştur. Görsel algı gelişim seviyesi azaldıkça, çocukların okuma yazmaya hazırlık beceri puanları da buna paralel olarak azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anasınıfı, Görsel Algı, Erken Okuma Yazma.

ABSTRACT

Early childhood education has an important place in children's future success. One of the aims of this education is promoting school readiness. Children's visual perception development and early literacy skills are supported in the education program. Visual perception is necessary for the regulation of the brain signals. Early reading activities propose to develop phonological awareness, attentiveness and memory, concept learning, tri-pod grasp, self-regulation and print awareness. These activities requires a coordination between visual perception and motor skills. This study delves to analyze the relation concerning visual perception level of the kindergarten children and their early literacy skills. For this purpose, one hundred typically developed kindergarten children's visual perception level was measured using Berry-Buktenika Developmental Visual Perception. Their early literacy skills were measured using Early Literacy Skills Evaluation Tool. Findings presented in frequencies, percentages, arithmetic mean and Pearson Correlation Coefficient. Results showed that where visual perception scores were high, the early literacy skill grades were high as well in the same age kindergarten children. When the visual perception levels were getting ineffectual, their early literacy skill levels were getting weak.

Key words: Kindergarten, Visual Perception, Early Literacy.

1. GİRİŞ

Okul öncesi dönem, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen süreci (0-6 yaş) kapsar. Çocukların daha sonraki yaşamlarında çok önemli bir yere sahip olan psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimleri büyük ölçüde bu dönemde tamamlanır. Bu nedenle çocukların psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimleri okul öncesi eğitim etkinlikleri ile desteklenir. Okul öncesi dönemde verilen eğitimin amaçlarından biri de çocukların ilkökul eğitimine hazır olmalarının sağlanmasıdır. Çocukların bir sonraki eğitim kademesine hazır olmalarının sağlanması amacı ile, onların görsel algı gelişimini ve okuma yazmaya hazırlık becerilerini destekleyen oyun ve etkinlikler yapılmaktadır.

Görsel algı duyu organlarının sınırlar üzerinden beyne ilettiği bildirimlerle gerçekleşir. Görsel algının ilişkili olduğu işlemler arasında görsel ayırt etme, eşleştirme, sınıflandırma, şekil-zemin ayrımı, nesnelere arası mekan ilişkisi ve görsel bellek vardır (Davis, 1986). Görsel ayırt etme, nesnelere renk, şekil, hacim, boyutsal özelliklerine göre benzerlik ve farklılıkları ayırma becerisidir. Eşleştirme ve sınıflandırma, benzerlikleri fark ederek nesnelere gruplamadır. Görsel algının gelişimi sürecinde çocuklar önce nesnelere eşleştirir ve sonra sınıflandırır. Şekil-zemin ayrımı, dikkatin yoğunlaştığı obje, şekil, yüzeyler ve zemin içerisinden, çocuğun doğru noktaya odaklanabilmesidir. Çocuklar eşleştirme ve sınıflandırma becerisini kazandıktan sonra, buldukları yerdeki konumları fark etmeye başlarlar. Nesnelere arası mekan ilişkisi, iki veya daha fazla obje arasındaki mekansal ilişkilerin algılanmasıdır. Çocuklar şekil-zemin ayrımını kazandıktan sonra yakın çevrelerindeki nesnelere kendileri arasındaki ilişkileri, uzaklıkları, boyutları değerlendirmeyi öğrenirler (Demirler & Arı, 2018). Görsel hafıza, görüş alanında bulunan görsel bilgileri belleğe yerleştirme ve gerektiğinde bu bilgileri zihinsel olarak hatırlamaktır (Morgan, 2011). Görsel hafıza insan belleğini oluşturan bilişsel sistemlerden biridir. Çocuklar için okul öncesi dönem, görsel algı gelişiminin başladığı ve be nedenle desteklenmesi gereken en önemli evredir.

Görsel algı, imge ve imgelemi etkilediği için algı gelişiminde önemli bir yer tutmaktadır. Görsel algı ile beyne ulaşan sinyaller, diğer beş duyu organları ile yapılan girdilerin yüzde seksenini oluşturmaktadır. Çocuklar görsel algı yetenekleri yoluyla çevreden aldıkları duyumları kullanarak zihinsel yapılar oluşturmaktadır (Demirler, 2016; Cüceloğlu, 2006). Çocuğun beyne ulaşan her yeni uyaran, zihinde var olan yapıları etkilemekte ve bilişsel yapıyı yeniden düzenlemektedir.

Görsel algı sadece bilişsel süreçlerin ilerlemesi ile ilgili değildir. Aynı zamanda motor becerilerin gelişiminde de önemli rol oynamaktadır. Algısal motor aktivitelere katılmanın, algısal motor yetenekleri artıracığı ve akademik kavram gelişimine katkıda bulunacağı belirtilmiştir (Duman, 2015). Görsel algı gelişiminde çeşitli hareket örüntüleri faydalıdır. Bu örüntüler altı kategoriye ayrılmıştır: Genel hareket örüntüleri, özel hareket örüntüleri, gözün hareket örüntülerinin gelişmesi, iletişim örüntüleri, gözde canlandırma örüntüsünün gelişmesi ve görsel algı organizasyonunun

gelişmesi. Bunlardan *genel hareket örüntüleri* ilk gelişen hareket becerileri ile el ve göz hareketleridir. *Özel hareket örüntüleri* çeşitli nesnelere kontrol ederek kullanabilmek için gerektiğindetüm vücudu ya da gerektiğinde vücudun belirli kısımlarını kullanmaktır. *Göz hareket örüntüleri* hızlı ve etkili bir görsel araştırma için gerekli göz hareket becerilerinin öğrenilmesini kapsar. *İletişim örüntüleri* çevreyle iletişim için görsel hareket deneyimlerini kullanmayı öğrenmektir. *Gözde canlandırma örüntüsünün gelişmesi* görsel ayırım, sayı ve kelimelerin tanımlamasını becerilerini barındırır. *Görsel algı organizasyonunun gelişmesi*, çocuğun mesajları anlama ve bu mesajlara göre yorum yapabilmesi için gerekli zihinsel yeteneğin gelişmesini sağlamaktadır. Çocukların bu hareket örüntülerine sahip olmaları, onların okuma ve yazma becerilerinin gelişimi için gereklidir.

Okul öncesi dönemde okuma yazmaya hazırlık çalışmaları; ilkokula hazırlık çalışmalarının içerisinde yer alan ve çocukların ilkokula geçişini kolaylaştırmak, hazır bulunuşluk düzeylerini artırmak amacıyla yapılan etkinliklerdir (MoNE, 2013; Purtaş ve Duman, 2017). Okul Öncesi Eğitim Programı'nda ilkokula hazırlıkta temel olan becerilerin gelişimini desteklemek amacı ile okuma yazmaya hazırlık çalışmaları yer almaktadır. Bu çalışmalar çocukların eğitsel etkinlik içerisinde işitsel algı/fonolojik farkındalıklarını, dikkat ve hafızalarını, kavramları öğrenmelerini, problem çözme becerilerini, kalem tutma ve diğer el becerilerini, öz bakım becerilerini, güvenli ve bağımsız davranışlarını, okuma ve yazmaya yönelik farkındalıklarını geliştirmeyi amaçlar. Bu çalışmaların temelinde ise gerekli olan ön beceri görsel algıdır (Lamme, 1979; Parush ve Markowitz, 1997).

Görsel algı gelişiminin bireylerin akademik başarı ve sosyal gelişimleri açısından taşıdığı önem pek çok çalışma ile ortaya konmuştur (Arıkök, 2001; Beery ve Beery, 2004; Gould, 1967; Harber, 1979; Salome ve Reeves, 1972). Okul öncesi dönemde çocukların görsel algı düzeylerinin, okuma yazma becerilerinin gelişimine etkisi olduğu bilinmektedir (Dankert, Davies ve Gavin, 2003). Çocuklar okuma yazma çalışmalarına daha okul öncesi dönemde başladıkları için, onların okuma yazmaya hazırlık beceri seviyelerinin ve görsel algı düzeylerinin bilinmesi gereklidir. İki beceri arasında olan ilişkinin belirlenmesi, okul öncesi dönemde eğitim alan çocukların görsel algı gelişimine yönelik çalışmaların ve okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının içeriğinin doğru planlanması açısından önemlidir. Bu araştırmanın amacı okul öncesi dönem çocuklarının görsel algı seviyeleri ile okuma yazmaya hazırlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

- Okul öncesi eğitim alan çocukların görsel algı gelişim seviyeleri hangi düzeydedir?
- Okul öncesi eğitim alan çocukların okuma yazmaya hazırlık beceri seviyeleri hangi düzeydedir?
- Okul öncesi eğitim alan çocukların görsel algı gelişim seviyeleri ile okuma yazmaya hazırlık beceri seviyeleri arasında ilişki var mıdır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın nicel verilere dayalı ilişkisel tarama modelinde, betimsel bir çalışmadır. İlişkisel tarama modelleri halen var olan durumları betimlemeyi ve arasında olabilecek pozitif ya da negatif ilişkiyi belirlemeyi amaçlayan modellerdir (Karasar, 2012). Bu amaçla anasınıfına devam eden çocukların görsel algı gelişim seviyeleri ve okuma yazmaya hazırlık beceri seviyeleri belirlenecektir. Daha sonra çocukların görsel algı gelişim seviyeleri ile okuma yazmaya hazırlık beceri seviyeleri arasında bir ilişki olup olmadığı analiz edilecektir.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında İstanbul merkez ilçelerinde yer alan anasınıfları oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçlı örnekleme derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla çalışmaya uygun olarak zengin durumların seçilmesidir (Büyüköztürk, 2012). Tipik durum örnekleme ise, evrende yer alan çok sayıdaki durumdan, amaca uygun olarak tipik olanların belirlenmesidir. Bu çalışma kapsamında araştırmaya katılmayı kabul eden sekiz anasınıfından, tipik gelişim özelliğine sahip, 60-72 ay yaş grubu yüz öğrenci örnekleme alınmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerinin toplanmasında, çocukların görsel algı gelişim seviyelerinin belirlenmesi amacı ile Beery-Buktenica Gelişimsel Görsel Algı Testi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan çocukların okuma yazmaya hazırlık beceri seviyelerinin belirlenmesi amacı için ise, Anasınıfı Çocuklarının Okuma Yazmaya Hazırlık Becerileri Değerlendirme Formu kullanılmıştır.

Beery-Buktenica Gelişimsel Görsel Algı Testi, Demirler (2016) tarafından geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılarak Türkçeye uyarlanmıştır. Bu test her bir çocuğa bireysel olarak uygulanır. Görsel algı testi temel olarak çocukların kendi vücut bölümlerini, resim ana hatlarını ve bir bebek resminin parçalarını ayırt etmeyi gerektiren üç madde ile başlar ve toplamda 27 geometrik şekilden oluşur (Demirler, 2016). Çocuktan üç dakikalık zaman dilimi içerisinde her bir geometrik şeklin aynısını diğer geometrik şekiller içerisinde bulması istenir. Testin yedinci maddesinden itibaren üç dakikalık süre tutulur. Doğru yanıtlar 1, yanlış yanıtlar 0 puan olarak hesaplanır. Çocuk arka arkaya üç hata yaptığında, oturum sonlandırılır. Testi hiç hata yapmadan tamamlayan bir çocuk en fazla 30 puan elde edebilir.

Anasınıfı Çocuklarının Okuma Yazmaya Hazırlık Becerileri Değerlendirme Formu, Koçak (2018) tarafından geliştirilmiştir. Değerlendirme formu MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı, okuma yazmaya hazırlık becerileri ile ilişkili alt boyutların kazanım ve göstergeleri kullanılarak hazırlanmıştır. Değerlendirme formu doküman analizi için kullanıldığında zayıf, orta ve iyi olarak üç dereceden oluşmaktadır. Bu çalışma çocukların beceri seviyelerini ölçtüğünden bu üç derece; başlangıç seviyesi (0-0.66 puan aralığı), süreç seviyesi (0.67-1.33 puan aralığı) ve uzmanlaşma seviyesi (1.34-2 puan aralığı) olarak belirlenmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Anasınıfı öğrencilerinin görsel algı gelişim seviyelerine yönelik veriler Bery Buktenica Gelişimsel Görsel Algı Testi kullanılarak toplanmıştır. Çalışmaya katılan her çocuk bireysel olarak uygulamaya alınmış ve her değerlendirme yaklaşık 10 ila 15 dk. arasında sürmüştür. Çocuklar başarılı oldukları maddelerden bir puan almışlardır. Anasınıfı öğrencilerinin okuma yazmaya hazırlık becerileri oyun zamanı (serbest zaman), okuma yazmaya hazırlık etkinlikleri ve Türkçe etkinlikleri sürecinde toplanmıştır. Araştırmacılar veri toplama sürecinde sınıfa bağımsız gözlemci olarak katılmışlardır. Çocukların başarılı oldukları maddelerden iki puan, yardımla yaptıkları maddelerden bir puan almışlardır. Her iki değerlendirmede de başarılı olunamayan maddelere puan verilmemiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde SPSS (22.0) kullanılmıştır. Anasınıfı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık beceri seviyeleri belirlenerek, frekans ve yüzde değerleri verilmiştir. Okuma yazmaya hazırlık becerileri alt boyutları arası farklılıkların hesaplanmasında Bağımsız Örneklem t Testi ($p \leq 0.05$) uygulanmıştır. Bağımsız Örneklem t Testi iki örneklem grubu arasında ortalamalar

açısından fark olup olmadığını araştırmak amacı ile kullanılır (Karasar, 2012). Ayrıca okuma yazmaya hazırlık becerileri alt boyutlarının aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları çözümlenmiştir. Ardından görsel algı gelişimi ve okuma yazmaya hazırlık seviyeleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacı ile Pearson korelasyon katsayısı testi uygulanmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu çalışma anasınıfı çocuklarının görsel algı seviyeleri ile okuma yazmaya hazırlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır. Tablo 1 anasınıfı çocuklarının, okuma yazmaya hazırlık beceri seviyelerinin dağılımını göstermektedir.

Okuma yazmaya hazırlık beceri seviyesi	f	%
Başlangıç seviyesi	36	36
Süreç seviyesi	64	64
Uzmanlaşma seviyesi	-	-
Toplam	100	100

Tablo 1 anasınıfı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık beceri seviyelerini göstermektedir. Tablo 1'e göre 36 öğrenci (%36) başlangıç seviyesinde ve 64 öğrenci (%64) süreç seviyesindedir. Çalışma, okuma yazmaya hazırlık becerileri için uzmanlaşma seviyesinde öğrenci olmadığını göstermiştir.

	N	$\bar{x}$	S	t
El becerileri				
Başlangıç seviyesi	42	0.59	0.39	.00*
Süreç seviyesi	58	1.16	0.46	
Toplam	100			
Dinleme ve konuşma becerileri				
Başlangıç seviyesi	35	0.52	0.38	.00*
Süreç seviyesi	65	1.07	0.43	
Toplam	100			
Okuma yazma farkındalığına yönelik beceriler				
Başlangıç seviyesi	34	0.51	0.27	.00*
Süreç seviyesi	66	0.94	0.39	
Toplam	100			
Dikkat ve bellek becerileri				
Başlangıç seviyesi	33	0.45	0.34	.00*
Süreç seviyesi	67	1.04	0.42	
Toplam	100			

$p < 0.05$

Tablo 2 anasınıfı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık becerileri alt boyutlarının dağılımını göstermektedir. Tabloya göre el becerileri alt boyutunda 42 çocuk başlangıç seviyesinde ($\bar{x}=0.59$) beceri düzeyine sahiptir. 58 çocuğun ise süreç seviyesinde ($\bar{x}=1.16$) olduğu görülmüştür. Her iki grubun gösterdiği el becerileri gelişim seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ($p < 0.05$) belirlenmiştir.

Dinleme ve konuşma becerileri alt boyutunda 35 çocuk başlangıç seviyesinde ($\bar{x}=0.52$) beceri düzeyine sahiptir. 65 çocuğun ise süreç seviyesinde ($\bar{x}=1.07$) olduğu görülmüştür. Her iki grubun gösterdiği dinleme ve konuşma becerileri gelişim seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ($p < 0.05$) belirlenmiştir.

Okuma yazma farkındalığına yönelik beceriler alt boyutunda 34 çocuk başlangıç seviyesinde ($\bar{x}=0.51$) beceri düzeyine sahiptir. 66 çocuğun ise süreç seviyesinde ($\bar{x}=0.94$) olduğu görülmüştür. Her iki grubun gösterdiği okuma yazma farkındalığına yönelik beceriler gelişim seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ($p<0.05$) belirlenmiştir.

Dikkat ve bellek becerileri alt boyutunda 33 çocuk başlangıç seviyesinde ($\bar{x}=0.45$) beceri düzeyine sahiptir. 67 çocuğun ise süreç seviyesinde ($\bar{x}=1.04$) olduğu görülmüştür. Her iki grubun gösterdiği dikkat ve bellek becerileri gelişim seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ($p<0.05$) belirlenmiştir.

Anasınıfı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık seviyelerine göre görsel algı gelişim değerleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Anasınıfı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık seviyelerine göre görsel algı gelişim düzeyleri				
	N	$\bar{x}$	S	t
Görsel algı				
Başlangıç seviyesi	36	15.28	2.90	.00*
Süreç seviyesi	64	17.88	2.81	
Toplam	100			

$p<0.05$

Tablo 3 anasınıfı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık seviyelerine göre görsel algı gelişim düzeylerini göstermektedir. Okuma yazmaya hazırlık başlangıç seviyesinde 36 çocuk ($\bar{x} =15.28$) ve süreç seviyesinde ise 64 çocuk ($\bar{x} =17.88$) olduğu bulunmuştur. Her iki grubun gösterdiği görsel algı gelişim seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ($p<0.05$) belirlenmiştir. Buna göre süreç seviyesindeki çocukların, başlangıç seviyesindeki çocuklara oranla daha iyi bir görsel algıya sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anasınıfı çocuklarının görsel algı seviyeleri ve okuma yazmaya hazırlık düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon katsayı puanları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Anasınıfı çocuklarının görsel algı gelişim seviyeleri ve okuma yazmaya hazırlık düzeyleri Pearson korelasyon katsayı puanları				
	El becerileri	Dinleme ve konuşma becerileri	Okuma yazma farkındalığına yönelik beceriler	Dikkat ve bellek becerileri
Görsel algı	.80*	.55*	.69*	.76*

$p<0.05$

Tablo 4 anasınıfı çocuklarının görsel algı seviyeleri ve okuma yazmaya hazırlık alt boyut düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon katsayı puanlarını göstermektedir. Tablo 4'e göre okuma yazmaya hazırlık alt boyutlarından ilki olan 'el becerileri' alt boyutu ile 'görsel algı' gelişim seviyeleri arasında yüksek derecede (.80) ilişki olduğu bulunmuştur. İkinci alt boyut olan 'dinleme konuşma becerileri' için orta derecede (.55) ilişki, üçüncü alt boyut olan 'okuma yazma farkındalığına yönelik beceriler' için orta derecede (.69) ve son olarak 'dikkat becerileri' için yüksek derecede (.76) ilişki olduğu görülmüştür. Buna göre görsel algının en fazla ilişkili olduğu okuma yazmaya hazırlık becerileri alt boyutunun el becerileri ve, dikkat ve bellek olduğu belirlenmiştir. Dinleme ve konuşma becerileri ise görsel algı gelişimi ile arasında orta derecede bir ilişki göstermiştir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada 60-72 ay yaş grubu anasınıfına devam eden çocukların okuma yazmaya hazırlık beceri seviyeleri belirlenmiştir. Okuma yazmaya hazırlık seviyeleri üç grupta incelenmiştir: Başlangıç, süreç ve uzmanlaşma. Çalışma uzmanlaşma seviyesinde öğrenci olmadığını ortaya koymuştur. Başlangıç

seviyesinde yer alan çocukların görsel algı gelişim düzeylerinin, süreç seviyesinde olan akranlarına göre daha düşük olduğu görülmüştür.

Bu araştırmada 60-72 ay yaş grubu anasınıfına devam eden çocukların okuma yazmaya hazırlık becerileri alt boyutları dağılımları belirlenmiştir. Okuma yazmaya hazırlık beceri seviyeleri; el becerileri, dinleme ve konuşma becerileri, okuma yazma farkındalığına yönelik beceriler ve dikkat ve bellek gerektiren beceriler olmak üzere dört alt boyutta ele alınmıştır. Çalışma süreç seviyesinde yer alan çocukların, başlangıç seviyesindeki çocuklara göre okuma yazmaya hazırlık becerileri bütün alt boyutlarında daha iyi olduğunu göstermiştir.

Bu araştırmada 60-72 ay yaş grubu anasınıfına devam eden çocukların okuma yazmaya hazırlık seviyelerine göre görsel algı gelişim düzeyleri arasındaki ilişki belirlenmiştir. Anasınıfı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık seviyelerine göre görsel algı gelişim düzeylerine bakıldığında; süreç seviyesindeki çocukların, başlangıç seviyesindeki çocuklara oranla daha iyi bir görsel algıya sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Buna ek olarak bu çalışmada, okuma yazmaya hazırlık becerileri alt boyutları ile görsel algı gelişim seviyeleri arasında olumlu yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Linn (1968), okul öncesi eğitimde görsel algı eğitimi almış çocukların birinci sınıfa başladıklarında programın etkisinin devam edip etmediğini incelediği araştırmasında, görsel algı eğitimi almış öğrencilerin okuma becerilerinin eğitim almayan öğrencilerden daha iyi olduğunu bulmuştur. Yüksel ve Kılıçgün (2014), yaptıkları araştırmada uygulanan okul eğitim programı dışında verilen, “Frostig Gelişimsel Görsel Algı Eğitim Programı”nın çocukların görsel algı düzeylerini olumlu yönde desteklediğini göstermiştir.

4.1. Öneriler

Anasınıfına devam eden çocukların, ileriki okul yaşantılarında, özellikle okuma yazmaya hazırlık becerilerinde olumlu etkisi olan görsel algı becerisinin küçük yaşlardan itibaren desteklenmesi, çocukların okul olgunluğunu kazanmada etkili olacaktır.

KAYNAKÇA

Beery, K.E. & Beery, N.A. (2004). *Beery VMI developmental teaching activities, visual-motor integration*. NCS Pearson, Inc, 157 p., U.S.A.

Büyüköztürk, Ş. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Cüceloğlu, D.(2006). *İnsan ve davranışı*.İstanbul:Remzi Kitabevi.

Dankert, H.L., Davies, P.L. & Gavin, W.J. (2003). Occupational Therapy effects on visual-motor skills in preschool. *The American Journal of Occupational Therapy*, 57(5), 542–549.

Demirler, F. (2016). 36-79 aylık çocuklar üzerinde uygulanan Beery-buktenica gelişimsel görsel-motor koordinasyon testinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması.*Yüksek lisans tezi*, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Demirler, F. & Arı, M. (2018). Beery-buktenica gelişimsel görsel motor koordinasyon testinin 36 79 aylık çocuklara uyarlanması. *Turkish Journal of Primary Education*, 3(1), 01-18

Duman, G. (2015). *Okul öncesi eğitimde beden eğitimi ve oyun*.Ankara: Eğiten Kitap.

Gould, L.N. (1967). Visual perception training. *The Elementary School Journal*, 67(7), 381–389. Web sitesi: <http://www.jstor.org>. Erişim tarihi: 17.01.2019.

Harber, J.R. (1979). Perception and perceptual-motor integration: There is a difference. *Perceptual and Motor Skills*, 49, 917–918. Web sitesi:<http://www.eric.ed.gov>. Erişim tarihi: 20.01.2019.

Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.

Koçak, M. (2018). Okul öncesi eğitimde uygulanan okuma yazmaya hazırlık etkinlik planlarının incelenmesi. *Yüksek lisans tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Lamme, L.L. (1979). Handwriting in an early childhood curriculum. *Young Children*, 35(1), 20–27.
- Linn, S.H. (1967). From the Classroom: Visual Perceptual Training for Kindergarden Children. *Academic Therapy Quarterly*, 2(4), 255-258. <https://doi.org/10.1177/105345126700200410>. Erişim tarihi: 07.12.2018.
- Mone (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. [Http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx/program2.aspx?İslem=1](http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx/program2.aspx?İslem=1) sayfasından erişilmiştir.
- Morgan, C.T.(2011). *Psikolojiye giriş*. (Çev. Ed:Karakaş S. & Eski R.), Konya:Eğitim Akademi Yayınları.
- Parush, S.,&Markowitz,J. (1997). A comparison of two group settings for group treatment in promoting perceptual-motor function of learning disabled children. *Physical and Occupational Therapy in Pediatrics*, 17, 47–57.
- Purtaş, Ö.&Duman, G. (2017). The examination of movement activity plans applied in early childhood education in terms of various variables. *Turkish Journal of Primary Education*, 2(1), p.11-29.
- Salome, R.A. & Reeves, D. (1972). Two pilot investigation of perceptual training of four and five year old kindergarden children. *Studies in Art Education*, 13(2), 3–10. Web sitesi; <http://www.jstor.org>. Erişim tarihi: 13.12 2018.
- Yukay Y.M. & Yurtsever K.M. (2014). Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 4-5 yaş grubu çocukların görsel algı gelişimlerine frostig gelişimsel görsel algı eğitim programının etkisi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 36 (36), 193-211.